

PATROL

KWARTALNIK POMORSKIEJ POLICJI

www.pomorska.policja.gov.pl

WYDANIE SPECJALNE

25-LECIE

**POWSTANIA NSZZ POLICJANTÓW
ORAZ DUSZPASTERSTWA W POLICJI**

1990–2015

*Związek to wspólnota celów,
interesów i dążeń.*

*To poczucie siły i dumy
jaką daje świadomość przynależności
do Organizacji.*

*Związek to My
— każdy z osobna i wszyscy razem!*

Z okazji jubileuszu 25-lecia powstania NSZZ Policjantów składam serdeczne gratulacje wszystkim członkom NSZZ Policjantów województwa pomorskiego, zarówno tym z długoletnim stażem jak i tym, którzy dopiero niedawno zasilili nasze szeregi. Życzę wszystkim dalszych sukcesów w działaniach na rzecz poprawy warunków służby i wszelkiej pomyślności w życiu zawodowym i prywatnym.

Przewodniczący
Z G NSZZ Policjantów
Grzegorz Nems

Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku

Czerwcowy numer kwartalnika pomorskiej Policji jest Wydaniem Specjalnym poświęconym 25-leciu powstania policyjnych związków zawodowych oraz 25-leciu powstania Duszpasterstwa Policji. Ćwierć wieku temu razem z gwałtownymi przemianami ustrojowymi dokonywały się przełomowe zmiany w naszej formacji. Numer ten zawiera informacje o początkach przemian 1989 roku i możliwościach jakie dzięki nim otworzyły się wówczas przed funkcjonariuszami. Zapraszam do lektury.

nadinsp. Wojciech Sobczak

Jak powstały Związki Zawodowe w Policji

W tym roku Związki Zawodowe Policjantów obchodzą 25-lecie. Już ćwierć wieku temu powstała ogólnokrajowa organizacja zawodową zrzeszającą policjantów, emerytów i rencistów Policji, a powołana została do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. Aktualnie zrzesza prawie 40 tysięcy osób w całym kraju i ponad 3 tysiące w województwie pomorskim służąc im pomocą prawną, informacyjną i aktywizując na różnych poziomach.

Początki...

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku zaczęły powstawać pierwsze instytucje i organy suwerennej władzy. W miejsce istniejących pod zaborami organów porządku publicznego powstawały polskie formacje bezpieczeństwa wewnętrznego przybierające na początku nazwę Milicji.

Już 14 listopada 1918 roku w jednym z komisariatów Komendy Milicji Miejskiej Miasta Stołecznego Warszawy zebrała się grupa funkcjonariuszy, której celem było założenie Związku Zawodowego Milicjantów. Na zebraniu tym powołano do życia pierwszy załączek organu powstającego związku zawodowego – Komisję Organizacyjną. Sformułowane zostały również pierwsze problemy, którymi zdaniem inicjatorów ruchu związkowego powinien zajmować się Związek Zawodowy Milicjantów.

12 grudnia 1918 roku odbyło się pierwsze zebranie związkowych delegatów. Na zebraniu tym uchwalono statut Związku Zawodowego Milicjantów oraz wybrano jego statutowy organ – Zarząd Związku. Pierwszym przewodniczącym związku został starszy przodownik Jan Misiewicz.

17 grudnia 1918 roku, uchwalony Statut Związku wraz z listą postulatów organizacyjnych i finansowo – socjalnych, związkowcy przedłożyli kierownictwu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Komendy Milicji Miejskiej Miasta Stołecznego Warszawy.

Już wówczas w Statucie Związku zawarto szereg treści, które do dnia dzisiejszego nie straciły na wartości.

Podstawowym celem ówczesnego Związku Zawodowego Milicjantów była obrona materialnych, moralnych, prawnych i kulturalnych interesów milicjantów. Założeniem Związku były dążenia do lepszych warunków pracy i bytu jego członków. Zadaniem Związku było również podnoszenie świadomości milicjantów, poczucia ich godności osobistej, solidarności i szerzenie oświaty w środowisku policyjnym.

Związek Zawodowy Milicjantów skonsolidował środowisko ówczesnych milicjantów, a jego coraz śmielsze roszczenia zmierzające do poprawy ich bytu i służby stały się pewnym zagrożeniem dla władzy, która z tego powodu stopniowo starała się ograniczać prowadzoną działalność związkową.

24 lipca 1919 roku Sejm II Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował o utworzeniu scentralizowanej Policji Państwowej.

Ta pamiętna data stała się jednocześnie kresem marzeń o dalszym rozwoju ruchu związkowego w Policji Polskiej. W uchwalonej przez Sejm Ustawie o Policji Państwowej nie znalazł się zapis o prawie funkcjonariuszy do tworzenia związków zawodowych.

Milicja Obywatelska

W utworzonej po II wojnie światowej Milicji Obywatelskiej w socjalistycznym państwie jakim stała się Polska nie było miejsca dla niezależnych organizacji związkowych.

Wydarzenia lat 80-tych

Wydarzenia w Polsce, do których doszło latem 1980 roku i w ich następstwie powstanie NSZZ „Solidarność”, pierwszej w krajach socjalistycznych niezależnej organizacji związkowej niezwykle ożywiły atmosferę polityczną w kraju, pobudzając grupy zawodowe do działań. Podatni na solidarnościową retorykę okazali się również Funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej. Pierwsze symptomy wydarzeń w Polsce pojawiły się jesienią 1980 roku. Milicjanci skarżyli się na liczne ataki społeczeństwa pod ich adresem oraz indolencję władz państwowych i MSW. Nie chcieli oni odpowiadać za decyzje i działania podejmowane przez przełożonych, a także kierownictwo MSW KGP.

W marcu 1981 roku w Bydgoszczy doszło do wydarzeń, które zaostrzyły sytuację polityczną w kraju, ale również postawiły funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej wobec dramatycznego wyboru – opowiedzieć się po stronie NSZZ „Solidarność”, czy przeciw Związkowi. Znalazła się wówczas grupa kilku oficerów, którzy w liście otwartym opublikowanym w „Gazecie Pomorskiej” negatywnie ocenili działania ZOMO.

Wiosną 1981 roku spontaniczny ruch odnowy w MO objął w jednym czasie bez mała wszystkie jednostki w kraju.

25 marca 1981 roku milicjanci II Komisariatu MO w Gdańsku rozesłali do jednostek rezolucję, w której domagali się zaprzestania wykorzystywania Milicji do celów politycznych oraz nawiązania współpracy między Solidarnością, społeczeństwem, a Milicją. Stała się ona zarzewiem ruchu reformatorsko – związkowego w Milicji Obywatelskiej. Ministerstwo zażądało od Komendy Głównej MO zdecydowanych działań wobec funkcjonariuszy – reformatorów.

Detonatorom zdecydowanych działań milicjantów okazały się dwa wydarzenia. Pierwsze miało miejsce w Otwocku gdzie w niejasnych okolicznościach podpalono posterunek kolejowy Milicji. Dopiero interwencja działacza opozycji Adama Michnika rozładowała sytuację. Drugie zdarzenie miało miejsce w Katowicach-Szopienicach gdzie 1 maja 1981 roku, prokurator aresztował st.sierż. Henryka Sepielaka – dzielnicowego. Zarzucono mu niedopełnienie obowiązków, według oceny jego kolegów postawiony zarzut był bezzasadny. 20 maja w komisariacie w Szopienicach delegaci z jednostek województwa katowickiego przyjęli 17 punktowe stanowisko (1 punkt dotyczył uchylenia aresztu wobec Sepielaka). Punkt 11 mówił o możliwości utworzenia związku zawodowego.

26 maja 1981 roku w Batalionie Patrolowym Komendy Stołecznej MO w Warszawie odbyło się spotkanie Tymczasowego Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy MO o charakterze krajowym.

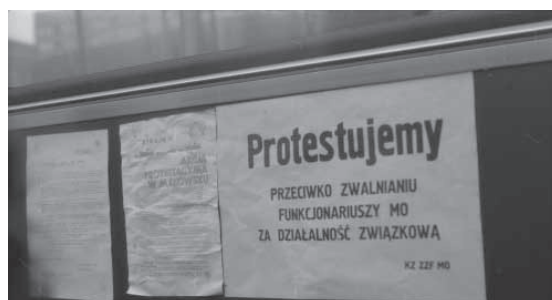
Zjazd tysiąca milicjantów

1 czerwca 1981 roku w hali garażowej stołecznego Batalionu mimo działań ze strony służbowej, w tym szczególnie SB, zgromadziło się blisko tysiąc milicjantów. Jednogłośnie przyjęto projekt powołania Ogólnopolskiego Niezależnego Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej. Pierwszym przewodniczącym wybrano Wiktora Mikusińskiego – oficera Komendy Stołecznej MO. Zjazd przyjął wstępny projekt Statutu Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy MO oraz skierowano wystąpienie do wszystkich milicjantów w Polsce.

Represje wobec działaczy

Rozmowy z 2 i 5 czerwca 1981 roku w Warszawie, którym przewodził Czesław Kiszczak i Wiktor Mikusiński, zakończyły się fiaskiem i oświadczeniem strony Rządowej, że „w organach MO i SB nie mogą być tworzone związki zawodowe”. Nastaje era ostrych represji skierowanych na milicyjnych działaczy związkowych. Wydane zostały dyspozycje, na mocy których komendanci wojewódzcy Milicji, dla opanowania sytuacji mogli zwolnić ze służby do 30% stanu osobowego. Od 1 czerwca do końca grudnia 1981 roku ze służby zwolniono ok. 120 działaczy związkowych, zarzucając im działalność przeciwko narodowi polskiemu, szpiegostwo i podając inne oszczerstwa. Często takie pokazowe działania zmierzające do zastraszenia innych kończyły się aresztowaniem aktywnych działaczy.

Sierpień 1981 r. – na zdjęciu kartka zawieszona na autobusie z napisem: „Protestujemy przeciwko zwalnianiu funkcjonariuszy MO za działalność związkową. KZ ZZF MO”.

Fot. Maciej Czarnocki, zbiory Ośrodka KARTA

Problemy z rejestracją związku

22 września 1981 roku Sąd Wojewódzki na posiedzeniu niejawnym postanowił zawiesić postępowanie w sprawie rejestracji związku. W proteście, 36 osobowa grupa zwolnionych milicjantów z Komitetu Założycielskiego Związku Zawodowego Funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej podjęła krótkotrwałą okupację Hali Gwardii, jednak po przybyciu kompanii ZOMO opuścili obiekt.

28 września 1981 roku w Zjeździe „Solidarności” w Gdańsku – Oliwie wzięło udział 5 działaczy Związku Zawodowego FMO. W hali Olivii wystąpił plutonowy Zbigniew Żmudziak i poprosił o pomoc w rejestracji związku. Sala zgotowała mu owację na stojąco.

Poparcie od Lecha Wałęsy

14 listopada 1981 roku przedstawiciele OKZ ZZ FMO spotkali się z Lechem Wałęsą, Przewodniczącym NSZZ „Solidarność”, który poparł postulaty milicyjnych związkowców.

Natomiast 11 grudnia 1981 roku KKW NSZZ „Solidarność” podjęła uchwałę popierającą starania milicjantów o rejestrację Związku Zawodowego i zażądała przywrócenia do służby funkcjonariuszy zwolnionych za tworzenie związków zawodowych.

Stan wojenny

W grudniu 1981 roku siedmiu byłych milicjantów podjęło w stoczni szczecińskiej protest głodowy. Po ogłoszeniu „stanu wojennego” wszyscy milicjanci mimo propozycji „przemycenia za granicę” postanowili pozostać w kraju. W stanie wojennym internowano około 30 działaczy milicyjnych związków, kilkunastu aresztowano, pewna część przyjęła ofertę wyjazdu za granicę.

Odpolitycznienie MO

18 września 1989 roku grupa funkcjonariuszy w Miejskim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w Piekarach Śląskich pisze list do premiera Rządu RP Tadeusza Mazowieckiego, w który wyraża poparcie i lojalność do nowo powołanego rządu. Przedstawiają 14 postulatów, wśród których pojawia się żądanie oddzielenia MO od SB, likwidacji pionu polityczno – wychowawczego i odpolitycznienia MO, przywrócenie do służby zwolnionych za działalność związkową funkcjonariuszy. List podpisuje

zastępca szefa Miejskiego Urzędu Spraw Wewnętrznych
kpt. Roman Hula.

Inicjatywy we Wrzeszczu, Elblągu, Malborku i Rumi

Na wybrzeżu pierwsze związkowe inicjatywy ujawniły się w połowie września 1989 roku w komisariacie MO we Wrzeszczu. W województwie elbląskim we wrześniu 1989 roku w Miejskim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w Elblągu zebrała się grupa stu policjantów, która manifestowała swoje niezadowolenie z sytuacji panującej w resorcie. 23 października burzliwe zebranie milicjantów w Malborku kończy się przyjęciem listy żądań. 20 października funkcjonariusze komisariatu w Rumi piszą do kierownictwa MSW list z żądaniem zmian w resorcie spraw wewnętrznych.

Ogólnopolski komitet założycielski NSZZ MO

5 listopada 1989 roku w mieszkaniu st.sierż. Jana Jabłońskiego w Warszawie dochodzi do powołania Ogólnopolskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Milicji Obywatelskiej. Utworzony zostaje 30-osobowy Komitet Założycielski na czele z Janem Jabłońskim, Czesławem Kowalewskim i Janem Reizerem, który kieruje apel do funkcjonariuszy, emerytów i rencistów o poparcie inicjatywy i jedność działania.

20 listopada grupa Jabłońskiego składa Statut Związku w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie z wnioskiem o zarejestrowanie Ogólnopolskiego Komitetu Założycielskiego NSZZ MO.

Poparcie dla związku zawodowego

27 listopada 1989 roku minister Czesław Kiszczak, dotąd przeciwny związkom zawodowym, patrząc na oddolne działania funkcjonariuszy postanowił przejąć inicjatywę. Informuje środowisko, że wystąpił do premiera Rządu o podjęcie działań formalno – prawnych umożliwiających utworzenie związków zawodowych. 6 grudnia 1989 roku szef Służby Kadr, Szkolenia i Wychowania MSW Leszek Lamparski kieruje list do rad funkcjonariuszy i osób prowadzących prace studyjne na koncepcją związków zawodowych w Resorcie Spraw Wewnętrznych. Ostrzega w nim, że związek nie może być jedynym reprezentantem funkcjonariuszy. Działania przełożonych usiłujących zapanować nad żywiołowo rozwijającymi się wypadkami, sięgające wyrafinowanych metod (podśluchy, inwigilacja, blokowanie łączności, przemoc fizyczna) stają się przyczynkiem do radykalizacji nastrojów wśród funkcjonariuszy. Wiadomości o powstaniu komitetów i grup inicjatywnych w Katowicach, Gdańsku i w Ursusie inspirują inne jednostki.

Misja pojednania

17 grudnia 1989 roku w kościele pod wezwaniem św. Brygidy w Gdańsku odbywa się na zaproszenie kapelana „Solidarności” księdza Henryka Jankowskiego msza pojednania. Por. Andrzej Kaszubowski, zastępca komendanta IV komisariatu MO w Gdańsku – Oliwie, wiceprzewodniczący NSZZ Funkcjonariuszy MO, przeprasza polskie społeczeństwo „za wyrządzone krzywdy”, prosi o wybaczenie i ślubuje służbę narodowi i społeczeństwu.

I zjazd delegatów

Od 9 do 10 stycznia 1990 roku w Kiekrzu koło Poznania odbywa się I Zjazd Delegatów grup inicjatywnych i komitetów założycielskich związków zawodowych oraz rad funkcjonariuszy z całego kraju. Przybyło około 300 funkcjonariuszy. W drugim dniu do Kiekrza przybyli Komendant Główny MO gen. Zenon Trzciniński, szef Służby Kadr, Szkolenia i Wychowania MSW płk Leszek Lamparski i p.o. Szefa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Gdańsku gen. Zbigniew Nowicki. Zjazd jednogłośnie przyjął wniosek komisji programowej o powołaniu NSZZ FMO.

Cele związku

Najważniejsze cele Związku sformułowano w deklaracji programowej oraz uchwałach i dotyczyły one następujących spraw:

- powołania komisji ds. opracowania kryteriów weryfikacji kadr w milicji,
- apelu do społeczeństwa o poparcie idei powołania Związku Zawodowego w MO,
- lojalności wobec władz państwowych i poparcia dla demokratyzacji życia społeczno-politycznego,
- apolityczności i wyzbycia się jakichkolwiek sympatii politycznych,
- odwołania skompromitowanych szefów jednostek organizacyjnych milicji,
- rozwiązania rad funkcjonariuszy,
- zapewnienie warunków prawnych i organizacyjnych do działalności związków zawodowych.

Krajowa komisja koordynacyjna

Delegaci postanowili, że najwyższym organem decyzyjnym Związku będzie Krajowa Komisja Koordynacyjna, a organem kierującym 15-osobowe Prezydium Krajowej Komisji Koordynacyjnej. Pierwszym przewodniczącym KKK wybrano kpt. Romana Hulę z Piekar Śląskich. Poinstalowano, że siedzibą Związku będzie Gdańsk.

Pięć dni po Zjeździe płk Leszek Lamparski podczas telekonferencji informuje kadrę kierowniczą w kraju o potrzebie współdziałania z nową organizacją.

Związek reprezentantem funkcjonariuszy

26 stycznia 1990 roku Prezydium Krajowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ FMO spotyka się z Wiceministrem Spraw Wewnętrznych gen. Henrykiem Dankowskim. Strony postanawiają, że związek jest jedynym reprezentantem interesów funkcjonariuszy. Strona rządowa informuje, że dotychczasowe działania podejmowane wobec niektórych założycieli NSZZ FMO były niezgodne z intencjami i poleceniami kierownictwa resortu spraw wewnętrznych.

Poparcie dla działaczy

13 lutego 1990 roku na obrady Krajowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ FMO w Gdańsku przybywa Lech Wałęsa.

W marcu dochodzi do kolejnego spotkania z przewodniczącym „Solidarności”, który w obecności ścisłego kierownictwa MSW poparł postulaty i działania podejmowane przez związek. Stwierdził m.in. „Wasz Związek jest ruchem reformatorskim, musi być teraz silny, bądźcie zwarci i gotowi, tylko tą drogą wygramy”. Była to zachęta do przyspieszenia „zmiany warty” w resorcie.

7 marca 1990 roku Wiceministrem Spraw Wewnętrznych zostaje Krzysztof Kozłowski, który podczas spotkania ze związkowcami stwierdza: „Wasz ruch odnowy musi być silny, musi istnieć, musi być rzeczywistym głosem funkcjonariuszy i to od samego dołu”.

Przekształcenie Milicji w Policję

6 kwietnia 1990 roku Sejm RP uchwała ustawy – w miejsce Milicji Obywatelskiej powstaje Policja, zamiast Służby Bezpieczeństwa – Urząd Ochrony Państwa, którego szefem zostaje Krzysztof Kozłowski. W ustawie o Policji znajduje się zapis o możliwości powołania jednego związku zawodowego, który nie będzie miał prawa do strajku.

Pierwszy w kraju sztandar związkowy

29 kwietnia 1990 roku na placu przy kościele św. Brygidy, odbyła się z udziałem Biskupa Gdańskiego Tadeusza Gocłowskiego i proboszcza parafii ks. Henryka Jankowskiego uroczysta Msza św. w intencji powołanej do życia Policji, w której udział brały liczne rzesze funkcjonariuszy garnizonu pomorskiego. Przybyły na nią delegacje garnizonów z całego kraju. Biskup Gdański Tadeusz Gocłowski dokonał poświęcenia pierwszego w kraju sztandaru związkowego NSZZ Policji woj. gdańskiego. Aktu wręczenia sztandaru dokonał Dowódca Marynarki Wojennej – Konradmirał Romuald Waga. Po uroczystości uformował się pochód spośród uczestników uroczystości i licznie zebranych mieszkańców Gdańska, który udał się pod Pomnik Poległych Stoczniovców, gdzie nastąpiło złożenie wieńców.

Rejestracja statutu NSZZ Policjantów

11 maja 1990 roku następuje formalna rejestracja przez Sąd Wojewódzki w Warszawie Statutu NSZZ Policjantów. Od tej pory Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów staje się pełnoprawną organizacją stojącą na straży dbałości o interesy Policji i policjantów, jak również jest gwarantem demokratycznych przemian w Policji oraz budowy jej struktur w interesie i dla dobra całego społeczeństwa.

Od 10 do 14 października 1990 roku w Kiekrzu odbywa się I Zjazd Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów. Przewodniczącym wybrany zostaje Andrzej Kosiak z Łodzi.

asp.sztab. Piotr Strojny
Wiceprzewodniczący Zarządu Wojewódzkiego woj. pomorskiego na podstawie opracowań oraz książki W.J.Mikusińskiego „Ruch związkowy funkcjonariuszy MO w 1981r.”

Związki Zawodowe dziś

25 lat minęło...

Jak związki zawodowe działają dzisiaj? Co oferują swoim członkom? Jakiego wsparcia i oferty można się spodziewać?

Przedstawiciele Zarządu Wojewódzkiego biorą czynny udział w postępowaniach dyscyplinarnych, administracyjnych oraz karnych. Udział obrońcy w postępowaniach dyscyplinarnych polega na przekazywaniu zainteresowanemu policjantom informacji o obowiązujących procedurach, uczestnictwie w przesłuchaniach obwinionych i świadków, składaniu wniosków dowodowych, wniosków o uzupełnienie postępowania oraz, w uzasadnionych przypadkach, odwołań od postanowień rzeczników dyscyplinarnych i orzeczeń dyscyplinarnych kończących postępowanie w pierwszej instancji.

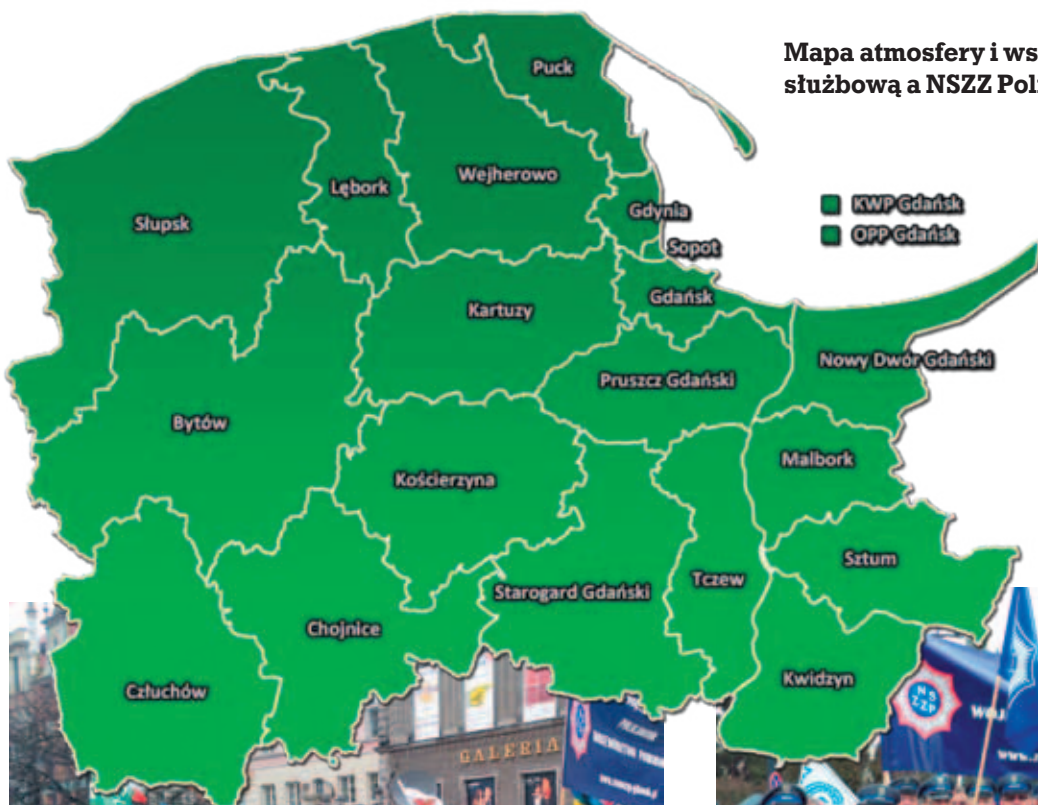
Przedstawiciele Zarządu Wojewódzkiego uczestniczą w pracach komisji socjalnej przyznającej zapomogi, komisjach do spraw przyznawania odznaczeń resortowych i państwowych, przedterminowych awansów oraz w pracach komisji konkursowych na stanowiska komendantów i zastępców komendantów miejskich i po-

wiatowych oraz naczelników i zastępców wydziałów komendy wojewódzkiej, jak również komisji ds. funduszu prewencyjnego PZU.

Ponadto NSZZ Policjantów zgodnie z zapisami statutu organizacje szereg imprez dla funkcjonariuszy Policji województwa pomorskiego tj. spływy kajakowe, rajdy samochodowe, motocyklowe i rowerowe, turnieje piłkarskie, zabawy karnawałowe, kuligi, festyny z okazji Dnia Dziecka i Święta Policji oraz zabawy świąteczne.

Na stronie internetowej www.zwnszp-gdansk.pl znajduje się szereg informacji – w tym mapa, która wskazuje poziom współpracy NSZZ Policjantów ze stroną służbową oraz atmosferę w jednostce Policji.

asp.sztab. Piotr Strojny
Wiceprzewodniczący Zarządu Wojewódzkiego woj. pomorskiego na podstawie opracowań oraz książki W.J.Mikusińskiego, „Ruch związkowy funkcjonariuszy MO w 1981r.”

Mapa atmosfery i współpracy pomiędzy stroną służbową a NSZZ Policjantów woj. pomorskiego.

W obronie praw funkcjonariuszy czasami trzeba było wyjść na ulicę.

PRZEMIANY ROKU 1989

I POWSTANIE DUSZPASTERSTWA POLICJI W III RP

Przychodzi rok 1989 – rok politycznego przełomu, upadek komunizmu. Następują wielkie przemiany w życiu społeczno-gospodarczo-politycznym. Już w połowie grudnia 1989 roku niezależny ruch związkowy zainicjował działalność również w szeregach MO, niosąc nadzieję na to, że przemiany, które objęły wszystkie sfery życia w Polsce przywracając społeczeństwu jego podmiotowość, także w tej organizacji, doprowadzą do poszanowania jednego z podstawowych praw ludzkich – prawa wolności sumienia i wyznania.

24 listopada 1989 roku w Oddziale Prewencji Milicji Obywatelskiej w Gdańsku – Złotej Karczmie z inicjatywy starszego sierżanta Mieczysława Rogowskiego ukonstytuowała się grupa inicjatywna w sprawie utworzenia związku zawodowego w jednostce. Niezależne, samorządne związki zawodowe funkcjonariuszy w tym czasie tworzyły się w różnych jednostkach MO na terenie Trójmiasta i w całym kraju. Jednym z tych, którzy pośpieszyli z konkretnym działaniem na rzecz odzyskania wiarygodności i zaufania społecznego przez funkcjonariuszy ówczesnej MO był ks. Prałat Henryk Jankowski. Z jego inicjatywy i przy jego organizacyjnej pomocy 16 grudnia 1989 roku w Kościele św. Brygidy odbyła się Msza św. Pojednania, w której uczestniczyli m.in. przedstawiciele tworzących się w MO związków zawodowych i licznie zgromadzone społeczeństwo.

Ogromną rolę w tej przemianie odegrał św. Jan Paweł II – Papież Polak – którego słowa od 1978 roku, od początku Jego pontyfikatu, były i są dla wszystkich wielką inspiracją: „Otwórzcie drzwi Chrystusowi! Nie lękajcie się! Otwórzcie drzwi dla Niego! Otwórzcie dla Niego granice państw, systemów ekonomicznych, systemów politycznych, kierunków cywilizacji!”

Kolejny krok ku normalności to ustawa Sejmu Rzeczypospolitej z dnia 6 kwietnia 1990 roku, która definitywnie rozwiązała Milicję Obywatelską i powołała do istnienia Policję „jako umundurowaną formację przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa obywateli oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego”.

POCZĄTKI DUSZPASTERSTWA POSŁUGUJĄCEGO POLICJANTOM W DIECEZJI GDAŃSKIEJ

W Gdańsku, jeszcze w marcu 1990 roku, z inicjatywy związkowców NSZZ Solidarność Policjantów OP w Gdańsku – Złotej Karczmie, przeprowadzono sondaż wśród kursantów jednostki. Okazało się, że 5/6 funkcjonariuszy w służbie życzy sobie obecności Kapelana w jednostce. Stąd myśl o powstaniu Kaplicy i obecności Kapelana na terenie koszar OP. Ks. Prałat Henryk

Jankowski przyszedł z konkretną pomocą i wyposażył kaplicę w potrzebne sprzęty.

11 maja 1990 roku następuje formalna rejestracja związku zawodowego przez Sąd Wojewódzki w Warszawie – od tego momentu działa oficjalnie już NSZZ Policjantów realizując swoje zadania statutowe. W nowo powstałej sytuacji większość Komendantów Wojewódzkich Policji w Polsce, a także szkół policyjnych zwróciła się do lokalnych biskupów z prośbą o mianowanie kapelanów Policji i tak oto we wszystkich diecezjach powołani zostali diecezjalni duszpasterze Policji.

Natomiast 20 maja 1990 roku, ks. Bp Tadeusz Gocłowski, dokonał poświęcenia Kaplicy Policyjnej pw. Matki Bożej Częstochowskiej – Królowej Polski. Była to pierwsza Kaplica Policyjna na terenie koszar policyjnych w III Rzeczypospolitej. W czerwcu 1990 roku do pracy w duszpasterstwie Policji – jako kapelan kaplicy – zostaje skierowany ks. Bogusław Głodowski.

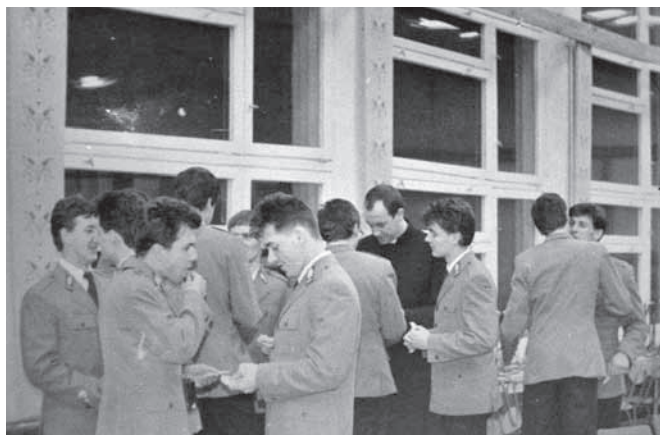
11 sierpnia 1990 roku odbyła się I ogólnopolska pielgrzymka policjantów na Jasną Górę, w której wzięli udział funkcjonariusze jednostki OP. Stąd wzięły się Ogólnopolskie Jasnogórskie spotkania środowiska policyjnego – odbywające się systematycznie już od 2001 roku w ostatnią niedzielę września, w przypadającą uroczystość św. Michała Archanioła – patrona Policji Polskiej.

19 grudnia 1990 roku zorganizowano pierwszą wieczną wigilijną w jednostce z udziałem kadry i kursantów. Spotkania opiatkowe weszły do stałego punktu spotkań wigilijnych i spotkań duszpasterskich.

W marcu 1991 roku Konferencja Episkopatu Polski powołała Krajowego Duszpasterza Policji, którym został ks. Biskup Marian Duś, powierzając mu zadanie koordynacji pracy duszpasterskiej wśród policjantów w całej Polsce.

Kapelani organizują uroczystości religijne z okazji świąt policyjnych, współpracują z psychologami policyjnymi w sytuacjach kryzysowych, odwiedzają policjantów chorych i emerytowanych, starając się przede wszystkim

kim nieść duchowe wsparcie ludziom, rodzinom, którzy na co dzień stykają się z zagrożeniem życia i zdrowia.

Każdego roku organizowane są Ogólnopolskie Seminaria Duszpasterstwa Policyjnego pozwalające na wymianę doświadczeń kapelanów.

Od września 2007 roku Episkopat Polski wyznacza nowego delegata Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Policji. Zostaje nim gen. dyw. ks. Bp Tadeusz Płoski – biskup polowy WP, a on z kolei wyznacza Naczelnego Kapelana Policji, którym zostaje ks. Płk Sławomir Żarski – wikariusz generalny WP przy Ordynariacie Polowym. Jego zadaniem jest zapewnienie właściwej realizacji działalności duszpasterskiej.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia budowania duszpasterstwa Policji i aby konkretnie usankcjonować miejsce kapelana w pracy w resorcie mundurowym, powstaje porozumienie zawarte pomiędzy Komendantem Głównym Policji a Delegatem Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Policji w sprawie organizacji i funkcjonowania katolickiego duszpasterstwa w Policji, które weszło w życie z momentem podpisania czyli 19 października 2007 roku.

Natomiast 4 grudnia 2010 roku Papież Benedykt XVI mianował Biskupa Józefa Guzdkę biskupem polowym WP, po zmarłym tragicznie w katastrofie Smoleńskiej biskupie Tadeuszu Płoskim.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI KAPELANA

- Koordynacja i organizacja uroczystości religijnych w środowisku policyjnym w porozumieniu z Kierownictwem KWP /KMP/ KPP/ Gdańsk.
- Duszpasterstwo zwyczajne dla Oddziału Prewencji Policji KWP w Gdańsku, Ośrodka Szkolenia Policji w Gdańsku lub szkoły policji.
- Organizowanie nabożeństw i Mszy św. wg potrzeby i życzenia środowiska policyjnego.
- Pomoc w przygotowaniu i przyjęcia sakramentów św. oraz kursów przedmażeńskich.
- Współuczestnictwo w doskonaleniu zawodowym w zakresie etyki.
- Prowadzenie „telefonu zaufania” dla policjantów, porady telefoniczne.
- Konsultacje psychologiczne oraz poradnictwo w sytuacjach kryzysowych dla policjantów i ich rodzin.
- Porady indywidualne i rodzinne.
- Praca w zespole przeciwdziałania uzależnieniom wśród funkcjonariuszy.
- Współuczestnictwo w ceremoniale policyjnym.
- Budowanie i kształtowanie pozytywnego wizerunku Policji.
- Udział w zespołach, komisjach powołanych przez kierownika jednostki Policji.

POCZĄTKI BUDOWY KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO Gdańsk – Złota Karczma

Latem 1990 Złota Karczma rozpoczęła samodzielną działalność jako parafia pod wezwaniem św. Rafała Kalinowskiego, a jej proboszczem został ks. Bogusław Głodowski. W sierpniu 1992 roku otrzymaliśmy pozwolenie na budowę kościoła. 22 listopada 1992 roku Ks. Biskup Zygmunt Pawłowicz dokonał poświęcenia placu pod budowę kompleksu kościelnego. Ziemia była darem Marianny Wasilk, Jadwigi Wasilk i Józefy Zienkiewicz.

Na wiosnę 1994 roku, po prowadzonych zbiórkach pieniędzy na budowę rozpoczęły się parce ziemne pod fundamenty kościoła i domu parafialnego. Spośród parafian wyłoniła się grupa zbierających na budowę. W każdym bloku mieszkalnym wyznaczona była osoba, która zbierała dobrowolne datki na budowę. Powstała rada budowy, założyliśmy konto bankowe i wpłacaliśmy tam zebrane fundusze. Już 10 czerwca 1994 roku nastąpiło pierwsze betonowanie konstrukcji fundamentów pod kościół parafialny.

20 listopada 1994 roku w uroczystość Chrystusa Króla – ks. Abp Tadeusz Gocłowski poświęcił fundamenty kościoła parafialnego;

W listopadzie 1997 roku Kościół był w stanie surowym, a poświęcenia dokonał ks. Abp Tadeusz Gocłowski. Od tego momentu nabożeństwa odbywają się już w kościele.

ks. prałat dr Bogusław Głodowski
Kapelan Wojewódzki Policji w Gdańsku

Osobista refleksja kapelana ks. Bogusława Głodowskiego

W maju 1990 roku ks. Bp Zygmunt Pawłowicz poinformował mnie o planach powstania parafii na Złotej Karczmie. Powiedział, że jest tam kaplica policyjna pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej – Królowej Polski, która powstała dzięki NSZZ Policjantów, a którą poświęcił ks. Bp Tadeusz Gocłowski – ordynariusz Gdański, 20 maja 1990 roku. Zapytał, czy się zgadzam, aby tam pracować? Z jego rąk otrzymałem w czerwcu 1990 roku dekret proboszczowski i duszpasterza dla policjantów i zostałem opiekunem kaplicy. Tak trafiłem do pracy posługując policjantom i jednocześnie organizując życie nowej parafii. Parafia została powołana do życia 1 sierpnia 1990 roku, a patronem został św. Rafał Kalinowski. Jednym z zadań nowo powstałej parafii była budowa kościoła parafialnego. Dlatego na początku całe życie duszpasterskie i parafialne miało miejsce w kaplicy policyjnej i stołówce koszar, gdzie odbywały się większe uroczystości, jak Pasterka, spotkania opłatkowe, I Komunia św., Odpust kaplicy policyjnej.

Tak jak zmieniały się klimaty i pomysły reformowania Policji po roku 1989, zmieniały się zadania i okoliczności duszpasterzowania policjantom, którzy jednocześnie, jako kadra oficerska, zamieszkiwali na osiedlu stanowiąc parafię. Odbywały się ślubowania z nową rotą ślubowania. Momentami było w koszarach ok. 500 funkcjonariuszy odbywających zstępczą służbę wojskową. W ostatnich latach działał też Ośrodek Szkolenia Policji, wielu policjantów przechodziło przez koszary na Złotej Karczmie i dzięki temu poznałem wielu ludzi, młodych policjantów, którym mogłem w różnych sytuacjach pomóc, nawet gdy już opuścili koszary. Odbywały się modlitwy i Msze św. w kaplicy na rozpoczęcie i zakończenie odbywania służby w koszarach, wiele kursów przedmażeńskich dla młodych kursantów, wiele udzielonych chrztów, związków małżeńskich pobłogosławionych, nie raz po wielu latach.

Trudna była ta obecność kapłana w koszarach policyjnych zaraz po roku 1989. W tej służbie najważniejsze było zdobyć zaufanie tych, którym miałem służyć. Do tego trzeba było wielu lat obecności i świadectwa wiary, aby stać się wiarygodnym w środowisku, któremu się służy. Wiele było takich rozmów „przy okazji” różnych spotkań i uroczystości, poświęcenia komisariatów czy komend Policji w powiatach, rozmów indywidualnych z policjantami i ich rodzinami, na terenie koszar czy w mieście. Tam dopiero otwierały się serca i twardziele dawali się poznać jako normalni ludzie, z problemami, pytaniami, z rozterkami sumienia i potrzebą wysłuchania. Tak już 25 lat.

Cieszę się, że mam swój udział w tym, co działo się w pięknej i ciekawej historii III RP, w duszpasterstwie posługującego policjantom i ich rodzinom, na przełomie wieków, wchodząc w III tysiąclecie chrześcijaństwa.

ks. prałat dr Bogusław Głodowski Kapelan Wojewódzki Policji w Gdańsku

Rota Ślubowania

„Przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu na powierzonym mi stanowisku-pożytek Państwa Polskiego oraz dobro publiczne mieć zawsze przed oczami, obowiązki swoje spełniać gorliwie i sumiennie, rozkazy i polecenia swych władz wykonywać dokładnie, tajemnicy służbowej dochować, przepisów prawa strzec pilnie, wszystkich obywateli w równym mając zachowaniu. Tak mi Boże dopomóż!”

Tymczasowa Instrukcja dla Policji Państwowej z 1924r.

„Ja, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków policjanta, Ślubuję, służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, Ślubuję, pilnie przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnicy państwowej i służbowej, a także honoru, godności i dobrego imienia służby, oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej”.

Ustawa o Policji z dn. 6 kwietnia 1990r.

1990-2015

GAZETA

GAZETA Nr. 9/3 ODDZIAŁU PREWENCJI POLICJI w GDANSKU

Gdańsk, dnia 25 lipca 1990 r.

1 ZBIORNIK

WYDANIE
CENA 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

INFORMACJA

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

GAZETA Nr. 11 90

rajowych NZZZ Oddziałów Prewencji Policji *** GDANSK ***

25 lipca 1990 r.

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

NSZZ PZP PISMU ZWIĄZKOWEJ Nr. 14 ODDZIAŁU PREWENCJI KOM. WOJ. POLICJI w GDANSKU

Gdańsk, dnia 7 - 9 kwietnia 1990 r.

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

GAZETA 13 90

rajowych NZZZ Oddziałów Prewencji Policji *** GDANSK ***

Gdańsk 28 września 1990 r.

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

WYDANIE 100%
WYDANIE 100%
WYDANIE 100%

okiem fotografa

Działalność kulturalna NSZZ Policjantów

Kapłani zaangażowani w duszpasterstwo posługujące policjantom garnizonu pomorskiego od roku 1990:

- Ks. prałat dr Bogusław Głodowski** – diecezja gdańska – Kapelan Wojewódzkiego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Gdańsku, w duszpasterstwie od roku 1990; kapelan przy kaplicy policyjnej M. B. Częstochowskiej Królowej Polski w koszarach Oddziału Prewencji Policji w Gdańsku – Złotej Karczmie;
- Ks. prałat Tadeusz Reszka** – diecezja gdańska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Wejherowie, w duszpasterstwie od roku 2000;
- Ks. prałat Jerzy Kunca** – diecezja gdańska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Pucku, w duszpasterstwie od roku 2005;
- Ks. prałat Stanisław Łada** – diecezja gdańska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Pruszczu Gdańskim, w duszpasterstwie od roku 1990;
- Ks. kanonik Dariusz Ławik** – diecezja gdańska – kapelan Miejskiego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Sopocie, w duszpasterstwie od roku 2008;
- O. mgr Edward Pracz** – diecezja gdańska – kapelan Miejskiego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Gdyni, w duszpasterstwie od roku 1998;
- Ks. prałat Stanisław Cieniewicz** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Tczewie, w duszpasterstwie od 1995;
- Ks. Jan Buk** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Tczewie, w duszpasterstwie od roku 2008;
- Ks. prałat Tadeusz Misiorny** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Kartuzach, w duszpasterstwie od roku 1990;
- Ks. dziekan Piotr Krupiński** – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Kartuzach, w duszpasterstwie od roku 2013;
- Ks. prałat Roman Spichalski** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Bytowie, w duszpasterstwie od roku 1998;
- Ks. prałat Marian Szczepiński** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Kościerzynie, w duszpasterstwie od roku 1997;
- Ks. prałat Zdzisław Wirwicki** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Chojnicach, w duszpasterstwie od roku 2007;
- Ks. kanonik Henryk Krenczkowski** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Lęborku, w duszpasterstwie od roku 2000;
- Ks. Witold Kreft** – diecezja pelplińska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Starogardzie Gdańskim, w duszpasterstwie od roku 2006;
- Ks. Waldemar Maliszewski** – diecezja elbląska – kapelan Miejskiego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Elblągu, w duszpasterstwie od roku 2009;
- Ks. dziekan dr Arkadiusz Śnigier** – diecezja elbląska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Malborku, w duszpasterstwie od roku 2009;
- Ks. Tomasz Baliński** – diecezja elbląska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Sztumie, w duszpasterstwie od roku 2005;
- Ks. Ignacy Naumowicz** – diecezja elbląska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Kwidzynie, w duszpasterstwie od roku 2005;
- Ks. Antoni Mikielewicz** – diecezja elbląska – kapelan Powiatowego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Nowym Dworze Gdańskim, w duszpasterstwie od roku 2005;
- Ks. mgr Jarosław Aleksandrowicz** – diecezja koszalińsko-kołobrzaska – kapelan Miejskiego Ośrodka Duszpasterstwa Policji w Słupsku, w duszpasterstwie od roku 2001.

Wydawca: NSZZ Policjantów woj. pomorskiego
Redaktor naczelny: kom. Beata Domitrz
Redakcja: KWP w Gdańsku, Wydział Prezydialny,
ul. Okopowa 15, 80-819 Gdańsk
tel. 58 32 15 668
www.pomorska.policja.gov.pl,
patrol@pomorska.policja.gov.pl
Druk: Drukarnia WL, ul. Elbląska 66, Gdańsk
tel. 58 30 14 418
Nakład: 1000 egz.
Zdjęcie na okładce: Marek Kacperski
LK KWP Gdańsk

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania, zmiany tytułów i opracowania redakcyjnego tekstów przyjętych do druku. Redakcja zastrzega sobie prawo do nieodpłatnego wykorzystania publikowanych materiałów na stronie internetowej www.pomorska.policja.gov.pl.

Za treść zamieszczonych reklam, ogłoszeń i materiałów sponsorowanych redakcja nie odpowiada. Przedruki z kwartalnika tylko za zgodą redaktora naczelnego.

Kwartalnik rozprowadzany jest bezpłatnie w policyjnej dystrybucji wewnętrznej.